

รายงานการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน

ในเขต กรุงเทพมหานคร

Factors Influencing the Acceptance for Rabies Vaccination by Dog Owners

in Bangkok Metropolitan .

RCM

RA

666

• R3

พ 137 จ

ด. 1

โดย

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....121222
วัน, เดือน, ปี...26 ส.ย. 2555

b. 12208980
i. ....

รศ.นายสัตวแพทย์พงษ์ศักดิ์ ศรีธเนศชัย

ผศ.ดร.ธำรงค์ เมฆโหรา

ผศ.ดร.ปัญญา หมันเก็บ

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ระยะเวลาที่ทำการศึกษา	2
นิยามคำศัพท์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
การตรวจเอกสาร	3
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
บทที่ 2	
ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง	6
วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	6
การวัดตัวแปร	6
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	7
การวิเคราะห์ข้อมูล	7
บทที่ 3	
ผลการวิจัย	8
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	8
ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า	11
ส่วนที่ 3 การดูแลเอาใจใส่สุนัข	13
ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัข	15
ส่วนที่ 5 การพาสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	16
ส่วนที่ 6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
สรุป	21
วิจารณ์ผลการวิจัย	23
ข้อเสนอแนะ	24
เอกสารอ้างอิง	25

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลส่วนบุคคล	9
2 ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า	12
3 การดูแลเอาใจใส่สุนัข	14
4 การมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัข	16
5 การพาสุนัขไปรับฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	18
6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	20

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขต

กรุงเทพมหานคร

Factors Influencing the Acceptance for Rabies Vaccination by Dog Owners in

Bangkok Metropolitan

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาแบบสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในเขต กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling) สำนักงานสถิติแห่งชาติได้แบ่งพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร สุ่มมาเขตละ 3 Block เก็บข้อมูลจากประชาชนที่เลี้ยงสุนัข Block ละ 10 ราย รวมเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,500 ราย การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window 16.0

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.0 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 29.4 อายุ 45 – 54 ปี ร้อยละ 35.5 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 43.9 รายได้ครัวเรือน / เดือนไม่เกิน 10,000 บาท อาชีพหลัก ร้อยละ 35.9 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวนสุนัขที่เลี้ยง 1 ตัว ร้อยละ 51.8 ($\bar{X} = 2.08$ S.D = 1.90)

ความรู้เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 8.13$ S.D. = 1.58) ส่วนใหญ่บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัขร้อยละ 88.7 เพื่อนบ้านมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนในการดูแลสุนัขเพียงร้อยละ 17.5 สุนัขได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ครบทุกปีตรงตามกำหนดร้อยละ 58.6 ไม่ตรงตามกำหนดร้อยละ 35.8 ไม่เคยฉีดร้อยละ 5.6 สาเหตุสำคัญที่สุดในการนำสุนัขไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 92.8 กลัวติดโรคพิษสุนัขบ้า การเดินทางพาสุนัขไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 18.8 ไม่สะดวกร้อยละ 37.3 สะดวกปานกลาง ร้อยละ 43.9 สะดวกมาก สาเหตุสำคัญที่ไม่นำสุนัขไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 53.6 ไม่สะดวกร้อยละ 25.0 จับสุนัขไม่ได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การดูแลเอาใจใส่ ความสะดวกในการเดินทางพาสุนัขไปฉีดวัคซีน ความรู้เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติประมาณร้อยละ 28.5 ($R^2 = 0.285$) สามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้

$$Y = 0.33 + 0.078 X1 + 0.216 X2 - 0.056 X3$$

บ้า หากประชาชน ชุมชน องค์กรท้องถิ่น หน่วยงานราชการและเอกชนร่วมมือกันในการป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าจะสามารถทำให้ประเทศทยปลดออกจากโรคพิษสุนัขบ้าได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อทราบถึงแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสอบถามจากประชาชนที่เป็นเจ้าของสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร 1,500 ราย โดยวางกรอบแนวความคิดในการศึกษา ด้านปัจจัยตัวแปรอิสระแบ่งเป็นปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยสนับสนุน ที่จะมีผลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4 ระยะเวลาที่ทำการศึกษา

1 ตุลาคม 2553 – 30 กันยายน 2554

1.5 นิยามคำศัพท์

โรคพิษสุนัขบ้า

หมายถึง โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส (rabies virus) ที่เกิดเฉพาะสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมเท่านั้น หากสัตว์หรือมนุษย์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้วไม่มีทางรักษาได้

การดูแลเอาใจใส่สุนัข

หมายถึง การเลี้ยงดูสุนัขอย่างถูกต้องตามหลักสุขอนามัย ให้ความรัก ดูแลด้านสุขภาพ การรักษาความสะอาด ภาชนะ อาหาร อาบน้ำ การหยอกคล้อ ถ่ายพยาธิ

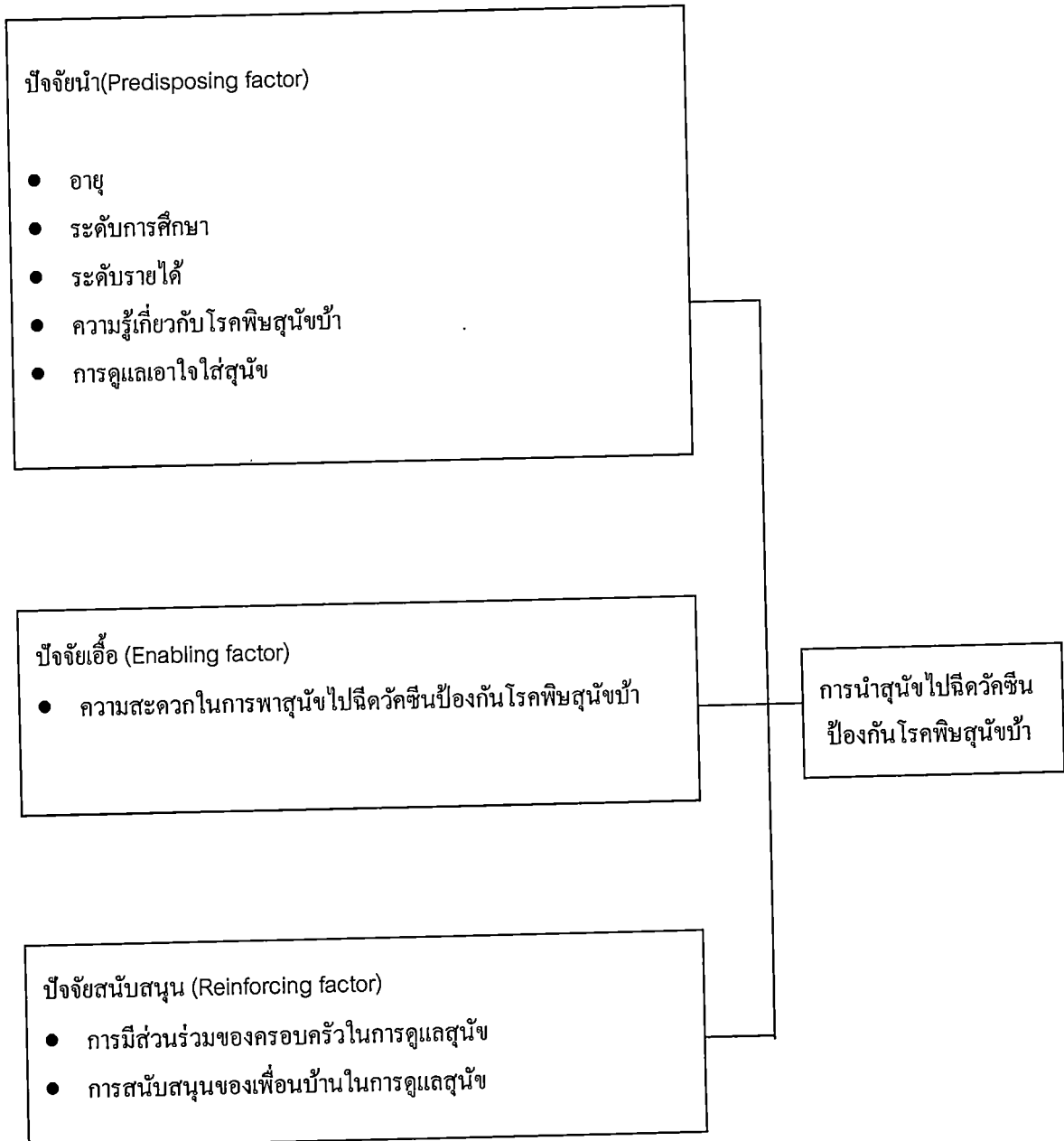
การมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัข

หมายถึง การที่บุคคลในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านมีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่สุนัข

1.8 กรอบแนวความคิดในการศึกษา

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

วิธีวิจัย

2.1 ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยเก็บข้อมูลจาก 50 เขต สำนักงานสถิติแห่งชาติได้แบ่งพื้นที่ในแต่ละเขตโดยสุ่มมาเขตละ 3 Block เก็บข้อมูลจากประชาชนที่เลี้ยงสุนัข Block ละ 10 ราย รวมเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,500 ราย

2.2 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและลกรหัส แบบสอบถามมีทั้งหมด 35 ข้อ

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ให้เลือกตอบและกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง ตั้งแต่ ข้อ 1 – 8

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ ข้อ 9 – 18

ส่วนที่ 3 ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่สุนัข ตั้งแต่ ข้อ 19 – 25

ส่วนที่ 4 ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัข ข้อ 26 – 29

ส่วนที่ 5 ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกัน

โรคพิษสุนัขบ้า ข้อ 30 – 35

2.3 การวัดตัวแปร

ตัวแปรที่ทำการศึกษาแบ่งออกเป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มปัจจัยได้แก่

ปัจจัยนำ ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ 8 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า การดูแลเอาใจใส่สุนัข

ปัจจัยเอื้อ ประกอบด้วย 1 ตัวแปร ได้แก่ความสะดวกในการพาสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

รายการ	จำนวน (n=1,500)	ร้อยละ
การศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	532	35.5
มัธยมศึกษา	430	28.7
อนุปริญญาตรี/ปวส.	116	7.7
ปริญญาตรี	374	24.9
สูงกว่าปริญญาตรี	48	3.2
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	659	43.9
10,000 – 19,999 บาท	441	29.4
20,000 – 29,999 บาท	186	12.4
30,000 – 39,999 บาท	109	7.3
40,000 บาทขึ้นไป	105	7.0
$\bar{x} = 17,596.29$ บาท, S.D. = 18,677.78 บาท, Max = 300,000.00 บาท, Min = 2,000.00 บาท		
อาชีพหลัก		
รับจ้าง	341	22.7
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	539	35.9
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	152	10.1
พนักงานบริษัท	215	14.3
อื่น ๆ (ระบุ.....)		
สมาชิกในครอบครัว		
1 คน	58	3.9
2 คน	173	11.5
3 คน	342	22.8
4 คน	415	27.7
5 คนขึ้นไป	512	34.1
$\bar{x} = 4.23$ คน, S.D. = 2.90 คน, Max = 20 คน, Min = 1 คน		

ตารางที่ 3.2 ความรู้เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ความรู้เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	จำนวน		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
1. ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าครั้งแรกเมื่อสุนัขอายุ 3 เดือน	1,204 (80.3)	296 (19.7)	1,500 (100.0)
2. ควรนำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1,402 (93.5)	98 (6.5)	1,500 (100.0)
3. สุนัขที่รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแล้วแล้วหากถูกสัตว์ที่สงสัยจะเป็นบ้าก็ต้องฉีดวัคซีนใหม่	1,190 (79.3)	310 (20.7)	1,500 (100.0)
4. โรคพิษสุนัขบ้าเกิดในแมวได้	1,180 (78.7)	320 (21.3)	1,500 (100.0)
5. หนูสามารถเป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าได้	1,010 (67.3)	490 (32.7)	1,500 (100.0)
6. สุนัขจรจัดเป็นพาหะที่สำคัญในการนำโรคพิษสุนัขบ้า	1,411 (94.1)	89 (5.9)	1,500 (100.0)
7. โรคพิษสุนัขบ้าสามารถติดต่อทางน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรค	1,356 (90.4)	144 (9.6)	1,500 (100.0)
8. คนที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าเมื่อแสดงอาการของโรคแล้วตายทุกราย	1,115 (74.3)	385 (25.7)	1,500 (100.0)
9. ถ้าถูกสัตว์ที่ต้องสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัด ต้องรีบไปพบแพทย์ทันที	1,444 (96.3)	56 (3.7)	1,500 (100.0)
10. หากแพทย์แนะนำให้ท่านฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ท่านต้องฉีดให้ครบตามกำหนดที่แพทย์แนะนำ	1,441 (96.1)	59 (3.9)	1,500 (100.0)

$\bar{x}$ = 8.50 คะแนน, S.D. = 1.65 คะแนน => มีความรู้ในระดับสูง

การหยอกล้อสุนัข กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการหยอกล้อสุนัขเป็นประจำสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมา นาน ๆ ครั้ง/บางครั้ง และไม่เคยหยอกล้อสุนัขเลย คิดเป็นร้อยละ 26.9 และ 4.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.3 การดูแลเอาใจใส่สุนัข

รายการ	จำนวน (n=1,500)	ร้อยละ
ลักษณะสำหรับใส่อาหารสุนัขเฉพาะ		
ไม่มี	37	2.5
มี	1,463	97.5
การทำความสะอาดภาชนะใส่อาหารสุนัขก่อนทุกครั้งที่จะ ให้อาหาร (n=1,463)		
ไม่ทำความสะอาดเลย	28	1.9
ทำความสะอาดบางครั้ง	666	45.5
ทำความสะอาดทุกครั้ง	769	52.6
การทำความสะอาดสุนัข		
ไม่เคยอาบน้ำให้เลย	71	4.7
อาบน้ำเมื่อเห็นว่าสุนัขสกปรกโดยใช้น้ำหรือสบู่น้ำหรือ แชมพู	784	52.3
อาบน้ำโดยใช้สบู่น้ำหรือแชมพูเป็นประจำ	645	43.0
การรักษาพยาบาลเมื่อสุนัขป่วย		
ปล่อยให้หายเอง	134	8.9
ซื้อยาให้กินเอง	331	22.1
พาไปพบสัตวแพทย์	1,035	69.0
พาสุนัขออกเดินเล่น		
ไม่เคย	241	16.1
นาน ๆ ครั้ง/บางครั้ง	518	34.5
เป็นประจำสม่ำเสมอ	741	49.4
การถ่ายพยาธิให้สุนัข		

ตารางที่ 3.5 การพาสูนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

รายการ	จำนวน (n=1,500)	ร้อยละ
ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ท่านพาสูนัขทุกตัวและตัวที่ครบกำหนด ไปรับ		
การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า		
ไม่เคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	84	5.6
ฉีดไม่ตรงตามกำหนด	537	35.8
ฉีดทุก ๆ ปีตามกำหนด	879	58.6
ผู้ที่นำสูนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (n=1,416)		
ตัวท่านเอง	867	61.2
คนในครอบครัว	486	34.3
คนรับใช้	30	2.1
อื่น ๆ (ระบุสัตวแพทย์มาฉีดที่บ้าน)	33	2.3
ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ท่านพาสูนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรค		
พิษสุนัขบ้า (n=1,416)		
คลินิกรักษาสัตว์	644	45.5
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	205	14.5
เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร	514	36.3
อื่น ๆ (ระบุมีโครงการบริการฉีดที่บ้าน)	53	3.7
สาเหตุสำคัญที่สุดที่นำสูนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า		
(n=1,416)		
ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2553	78	5.5
กลัวติดโรคพิษสุนัขบ้า	1,314	92.8
กลัวถูกเจ้าหน้าที่กำจัดสูนัข	14	1.0
อื่น ๆ (ระบุมีโครงการบริการฉีดที่บ้าน)	10	0.7
การเดินทางเพื่อพาสูนัขไปฉีดวัคซีน		
ไม่สะดวก	282	18.8
สะดวกปานกลาง	560	37.3
สะดวกมาก	658	43.9

ตารางที่ 3.6 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน เพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ตัวแปร	B	Std.Error	Beta (β)	t	Sig.
ค่าคงที่	0.033	0.089		0.370	0.711
การดูแลเอาใจใส่สุนัข (X1)	0.078	0.006	0.322	12.443	0.000
ความสะดวกในการเดินทางเพื่อพาสุนัขไป ฉีดวัคซีน (X2)	0.216	0.021	0.265	10.443	0.000
ความรู้เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษ สุนัขบ้า (X3)	0.056	0.009	0.151	6.56	0.000
Multiple R	= 0.533	F	=	163.031	
Multiple R ²	= 0.285	Sig. F	=	0.000	
Adjusted R ²	= 0.283	Durbin Watson	=	1.998	
SE _{est}	= 0.512				

การมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัข

พบว่า ส่วนใหญ่บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลสุนัขร้อยละ 88.7 มีส่วนร่วมในการให้อาหารสุนัขร้อยละ 85.7 อาบน้ำให้สุนัขร้อยละ 58.94 พาไปเดินเล่น ร้อยละ 30.3 พาไปพบสัตวแพทย์ร้อยละ 26.1

เพื่อนบ้านมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนในการดูแลสุนัขเพียงร้อยละ 17.5 ให้อาหารร้อยละ 15.8 พาไปเดินเล่นร้อยละ 2.7 อาบน้ำให้สุนัขร้อยละ 2.1 พาไปพบสัตวแพทย์ร้อยละ 1.1

การพาสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

สุนัขได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ครบทุกปีตรงตามกำหนดร้อยละ 58.6 ไม่ตรงตามกำหนดร้อยละ 35.8 ไม่เคยฉีดร้อยละ 5.6 ผู้ที่นำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนร้อยละ 61.2 เป็นเจ้าของสุนัข ร้อยละ 34.3 คนในครอบครัว รับผิดชอบต่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 45.5 จากคลินิกรักษาสัตว์ ร้อยละ 14.5 เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ สาเหตุสำคัญที่สุดในการนำสุนัขไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 92.8 กลัวติดโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 5.5 ปฏิบัติตามพ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า การเดินทางพาสุนัขไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 18.8 ไม่สะดวกร้อยละ 37.3 สะดวกปานกลาง ร้อยละ 43.9 สะดวกมาก สาเหตุสำคัญที่ไม่นำสุนัขไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 53.6 ไม่สะดวกร้อยละ 25.0 จับสุนัขไม่ได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การดูแลเอาใจใส่สุนัข ความสะดวกในการเดินทางพาสุนัขไปฉีดวัคซีน ความรู้เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติประมาณ ร้อยละ 28.5 ($R^2 = 0.285$) สามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้

$$Y = 0.33 + 0.078 X_1 + 0.216 X_2 + 0.056 X_3$$

ข้อเสนอแนะ

กรุงเทพมหานครควรมีนโยบายการป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าอย่างชัดเจน ต้องจัดสรรงบประมาณในการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างทั่วถึงโดยการออกหน่วยเคลื่อนที่ออกบริการอำนวยความสะดวกบริการอย่างครอบคลุมเต็มพื้นที่กรุงเทพมหานครและรณรงค์ให้ประชาชนถ่ายพยาธิสุนัขอย่างสม่ำเสมอ รณรงค์ให้ความรู้เรื่องการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่ประชาชน ควรเริ่มมาตรการจดทะเบียนสุนัขและควบคุมประชากรสุนัขจรจัดอย่างจริงจังเพื่อลดจำนวนประชากรสุนัขจรจัดเพื่อให้มีจำนวนลดลงพร้อมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนเปลี่ยนทัศนคติในการเลี้ยงสุนัขต้องรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการดูแลสุนัขอย่างแท้จริง

Green W. Lawrence and Marshall W. Kreuter. 2000. Health Promotion Planning : an education and environment approach. 2nd ed., Mayfield publishing company, London. 506 p.

WHO EXPERT COMMITTEE ON RABIES EIGHT REPORT WHO. Technical Report Series 824. GENEVA. 1992.

32	ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา สุนัขของท่าน ส่วนใหญ่พาไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจาก (ตอบเพียงข้อเดียว) ( ) 1. คลินิกรักษาสัตว์ ( ) 2. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ( ) 3. เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ).....	[ ] 58
33	สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่นำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (ตอบเพียงข้อเดียว) ( ) 1. ปฏิบัติตาม พรบ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 ( ) 2. กลัวติดโรคพิษสุนัขบ้า ( ) 3. กลัวถูกเจ้าหน้าที่กำจัดสุนัข ( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ).....	[ ] 59
34	การเดินทางเพื่อพาสุนัขไปฉีดวัคซีน ( ) 0. ไม่สะดวก ( ) 1. สะดวกปานกลาง ( ) 2. สะดวกมาก (ข้อนี้ต้องถามทุกบ้าน)	[ ] 60
35	สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ไม่พาสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า (บ้านที่ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไม่ต้องตอบข้อนี้) ( ) 1. วัคซีนราคาแพง ( ) 2. จับสุนัขไม่ได้ ( ) 3. ไม่มีความจำเป็น ( ) 4. ไม่สะดวกที่จะพาไป ( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ).....	[ ] 61

โปรดตรวจสอบว่าได้สัมภาษณ์ครบทุกข้อแล้ว จึงยุติการสัมภาษณ์

ชื่อ - นามสกุลผู้ถูกสัมภาษณ์.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
 แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร
 โทรศัพท์.....

ชื่อ - นามสกุลผู้สัมภาษณ์.....โทรศัพท์.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2554
 เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....รวมเวลา.....นาที